

QRickit

0224CH09

9

ਇਹ ਹੈ ਕਿਹੜੀ- ਰੁੱਤ ?

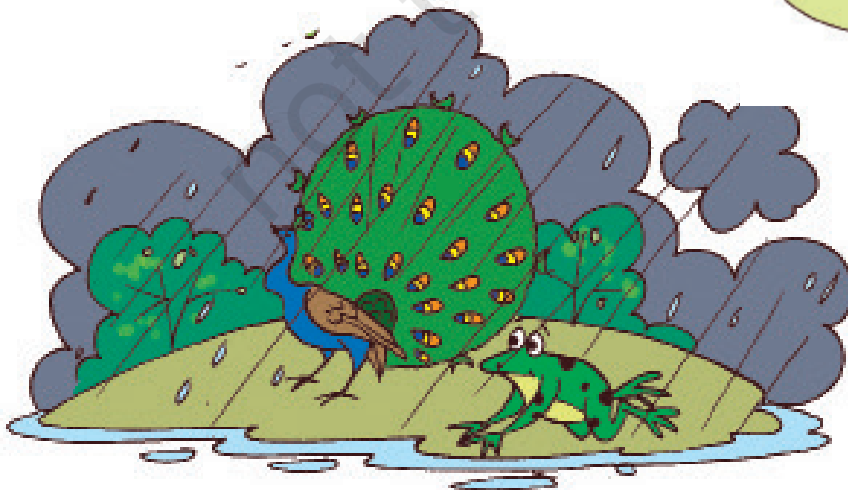
ਰੁੱਤਾਂ

ਗਰਮੀ ਆਈ ਲੂਆਂ ਨਾਲ ,
ਤਪ ਗਈ ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਨਾਲ ।
ਮੁੜ-ਮੁੜ ਆਵੇ ਮੁੜਕਾ ,
ਮੱਚਣ ਸਭ ਦੇ ਪੈਰ,
ਸਭ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਚੰਗੀ,
ਰੁੱਖਾਂ ਹੇਠਾਂ ਠਹਿਰ ।

ਵਰਖਾ ਆਈ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨਾਲ,
ਕੜਕੇ ਬਿਜਲੀ ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਰਾਬੇ ਨਾਲ ।
ਵਰ੍ਹਿਆ ਮੀਂਹ ਟਪ-ਟਪ ਕਰਕੇ,
ਦੌੜੇ ਬੱਚੇ ਠਪ-ਠਪ ਕਰਕੇ ।
ਬੋਲਣ ਡੱਡੂ ਟਰ-ਟਰ ਕਰਕੇ,
ਪੰਛੀ ਚਹਿਕਣ ਚੀਂ-ਚੀਂ ਕਰਕੇ ।

ਪਤਝੜੁ ਆਈ, ਝੜੁਦੇ ਪੱਤੇ,
ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਖਿੱਲਰੇ ਪੱਤੇ ।
ਸੁੰਨੀ ਹੋਈ ਹਰ ਇੱਕ ਟਾਹਣੀ,
ਝੜੁ ਗਏ ਜੀਹਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤੇ ।
ਪੰਛੀ ਹੋ ਗਏ ਮਨੋਂ ਉਦਾਸ,
ਵੇਖ ਕੇ ਝੜੁਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤੇ ।

ਸਰਦੀ ਆਈ ਠੰਢ ਦੇ ਨਾਲ,
ਕੜ-ਕੜ ਹੋਵੇ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ।
ਲੁਕਿਆ ਸੂਰਜ ਧੁੰਦਾਂ ਨਾਲ,
ਪਾਲਾ ਉੱਤਰੇ ਖੇਸੀ ਨਾਲ ।
ਸਭ ਨੇ ਪਾਏ ਮੋਟੇ ਕੱਪੜੇ,
ਲੱਦੇ ਪਹਾੜ ਬਰਫਾਂ ਨਾਲ ।

ਆਓ ਚਰਚਾ ਕਰੀਏ

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕਿਹੜੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ?
- ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ- ਦਿਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ?
- ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਪਸੰਦ ਰੁੱਤ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਉਂ?
- ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਪਸੰਦ ਰੁੱਤ ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਕੀ ਹੈ?

ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਗਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ । ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੌਜੂਦ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ; ਜਿਵੇਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਫੇਰਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਰੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਰੁੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਨਾਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨਾਲ਼ ਮਿਲਾਓ ।

ਪਤਝੜ

ਦੁਸ਼ਹਿਰਾ,
ਸ਼ਰਦ ਪੂਰਨਿਮਾ

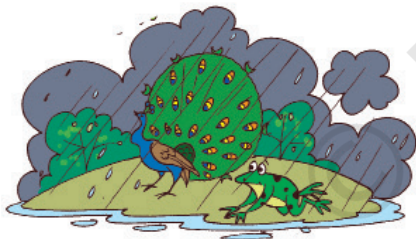
ਗਰਮੀਆਂ

ਗੁਰੂ ਪੂਰਨਿਮਾ,
ਬੁੱਧ ਪੂਰਨਿਮਾ
ਰਾਮਨੌਮੀ, ਮਹਾਵੀਰ ਜਯੰਤੀ

ਬਸੰਤ

ਗੁੜੀ ਪੜਵਾ,
ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ, ਵਿਸਾਖੀ, ਹੋਲੀ

ਸਰਦੀਆਂ

ਲੋਹੜੀ,
ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ,
ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ, ਗੁਰਪੁਰਬ (ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ) , ਬੀਹੂ

ਮੌਨਸੂਨ

ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ, ਰੱਖੜੀ,
ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ

ਬਸੰਤ, ਸ਼ਿਸ਼ਿਰ ਆਦਿ ਰੁੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਈਦ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸੋ, ਜੋ ਰੁੱਤਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ।

ਕਲੰਡਰ ਦੀ ਰੌਚਕ ਖੇਡ

ਜਨਵਰੀ

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ਫਰਵਰੀ

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

ਮਾਰਚ

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ਅਪਰੈਲ

S	M	T	W	T	F	S
30						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ਮਈ

S	M	T	W	T	F	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ਜੂਨ

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ਜੁਲਾਈ

S	M	T	W	T	F	S
30	31					1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ਅਗਸਤ

S	M	T	W	T	F	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ਸਤੰਬਰ

S	M	T	W	T	F	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ਅਕਤੂਬਰ

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ਨਵੰਬਰ

S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ਦਸੰਬਰ

S	M	T	W	T	F	S
31					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

* ਸੰਨ 2023 ਦੇ ਕਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ

ਕਲੰਡਰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਸਾਰਨੀ ਪੂਰੀ ਕਰੋ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ

ਜਨਵਰੀ, ਮਾਰਚ, ਮਈ, ਜੁਲਾਈ, ਅਗਸਤ,
ਅਕਤੂਬਰ, ਦਸੰਬਰ

ਫਰਵਰੀ

ਅਪਰੈਲ, ਜੂਨ,
ਸਤੰਬਰ, ਨਵੰਬਰ

ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ

ਆਓ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੀਏ

- A. ਅਸੀਂ ਕਲੰਡਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ?
- B. ਕੀ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- C. ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਦਿਨ
- D. ਪਿਛਲੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਐਤਵਾਰ ਹਨ ?
 ਐਤਵਾਰ ।
- E. ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ 5 ਐਤਵਾਰ ਹਨ ? _____, _____,
_____, _____, _____.
- F. ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ _____ ਅਤੇ _____ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ।
- G. ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ _____ ਅਤੇ _____ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ।
- H. ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਅਪਰੈਲ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ।
 ਦਿਨ + ਦਿਨ = ਦਿਨ

ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜ

ਆਪਣੇ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਲੰਡਰ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ।

S	M	T	W	T	F	S

ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਲੰਡਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ?

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ਼ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ।

ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣਾ

ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ
ਛੁੱਟੀਆਂ

ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੈਂਕੀ ਨੂੰ
ਭਰਨਾ

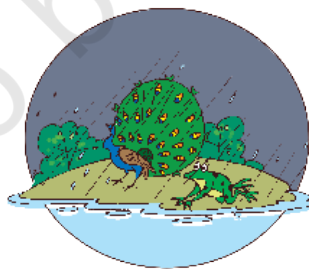
ਇੱਕ ਸਵੈਟਰ ਬੁਣਨਾ

ਖੇਡਣਾ

ਬੀਜ ਤੋਂ ਪੌਦਾ ਉੱਗਣਾ

ਰੁੱਤਾਂ ਦਾ ਬਦਲਣਾ

ਯੋਗ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
ਕਰਨਾ

ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲ਼ੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

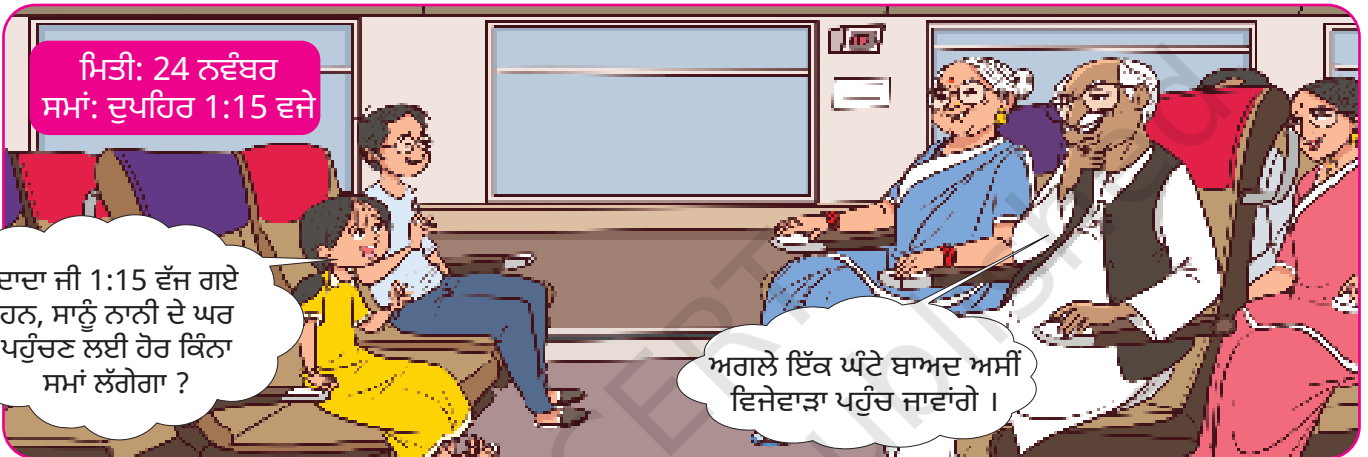

ਮਿਤੀ: 24 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਸਵੇਰੇ 8:25 ਵਜੇ

ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

08:25

ਜਲਦੀ ਕਰੋ ! ਰੇਲ ਚੱਲਣ
ਵਾਲੀ ਹੈ

ਮਿਤੀ: 24 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਦੁਪਹਿਰ 1:15 ਵਜੇ

ਦਾਦਾ ਜੀ 1:15 ਵੱਜ ਗਏ
ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਨਾਨੀ ਦੇ ਘਰ
ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ
ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ?

ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ
ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗੇ ।

ਮਿਤੀ: 25 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਰਾਤ 10:00 ਵਜੇ

ਮਾਂ! ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ
ਆਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਾ ਜੀ ਬਹੁਤ
ਸੁੰਦਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਹਾਂ ਬੇਟਾ ! ਅੱਜ ਉਸ ਦਾ
ਵਿਆਹ ਹੈ

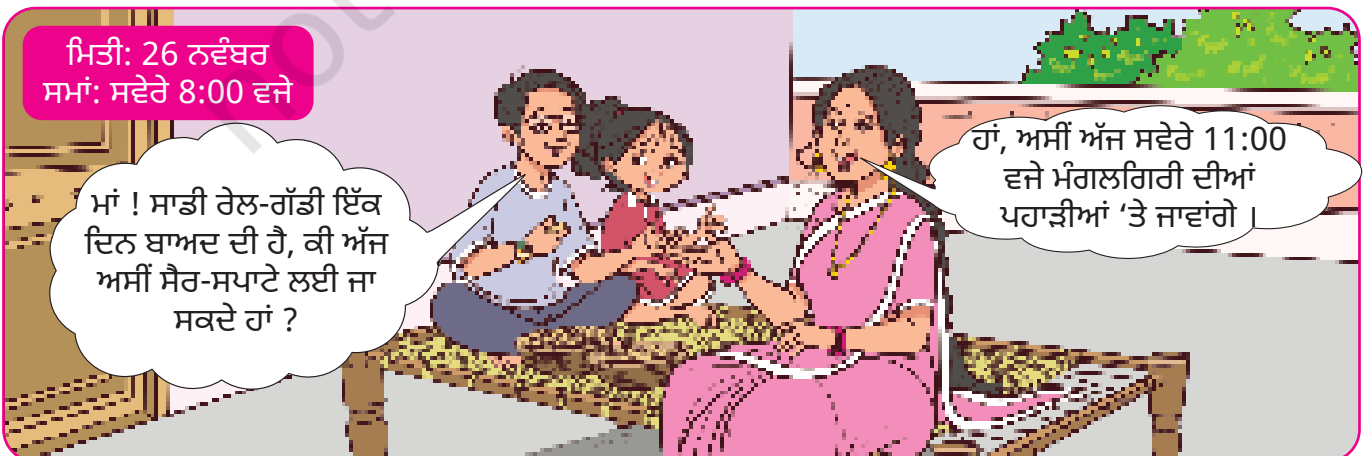
ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ
ਪੁੱਤਰ ।

ਮਿਤੀ: 26 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਸਵੇਰੇ 8:00 ਵਜੇ

ਮਾਂ ! ਸਾਡੀ ਰੇਲ-ਗੱਡੀ ਇੱਕ
ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਅੱਜ
ਅਸੀਂ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਲਈ ਜਾ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?

ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 11:00
ਵਜੇ ਮੰਗਲਗਿਰੀ ਦੀਆਂ
ਪਹਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾਵਾਂਗੇ ।

ਮਿਤੀ: 26 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਸ਼ਾਮ 5:00 ਵਜੇ

ਦਾਦੀ ਜੀ ਦੇਖੋ, ਇਹ ਰੁੱਖ ਅਤੇ
ਪੌਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸੁੰਦਰ ਹਨ। ਇੱਥੇ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲ ਵੀ ਹਨ।

ਬੱਚਿਓ, ਸ਼ਾਮ ਦੇ 5:00 ਵੱਜ
ਗਏ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਚੱਲਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲੇਟ
ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ

ਅਸੀਂ 8 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ
ਆਵਾਂਗੇ।

ਮਿਤੀ: 27 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ
ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਕੋਡਾਪੱਲੀ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ
ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਠੀਕ ਹੈ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰੋ।
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ 8 ਘੰਟਿਆਂ
ਬਾਅਦ ਆਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਸੁੱਭ ਰਹੇ।

ਮਿਤੀ: 28 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਸ਼ਾਮ 7:00 ਵਜੇ

ਓ ਹੋ ! ਪਿਤਾ ਜੀ, ਸਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਖ਼ਤਮ
ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ
ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਰ, ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਦੀ
ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਰੇਲ-ਗੱਡੀ 'ਵੰਦੇ ਭਾਰਤ'
ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਾਂ।

ਹਾਂ

ਵਾਹ !

ਮਿਤੀ: 28 ਨਵੰਬਰ
ਸਮਾਂ: ਰਾਤ 11:30 ਵਜੇ

ਮੰਮੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ
ਰੋਮਾਂਚਕ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ
ਹੋਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਦੁਬਾਰਾ
ਅਜਿਹੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਾਂਗੇ!

ਆਓ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੀਏ

- A. ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਕਿਉਂ ਬਣਾਈ ? ਉਹ ਕਿਸ ਥਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਗਏ ਸਨ ? ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ ?
- B. ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਕਿਸ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ? ਉਹ ਕਦੋਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ? ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀ ?
- C. ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀਆਂ- ਦੌਰਾਨ ਕਿਹੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ?
- D. ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀ ?
- ਮੰਗਲਗਿਰੀ ਪਹਾੜੀਆਂ _____ ਘੰਟੇ
 - ਕੋਂਡਾਪੱਲੀ ਕਿਲ੍ਹਾ _____ ਘੰਟੇ
- ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਕਦੋਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ? _____
- E. ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਏ, ਉਹ ਰੇਲ-ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਰਹੇ ਸਨ—
- ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਤੋਂ ਵਿਜੇਵਾੜਾ
- _____ ਤੋਂ _____

_____ ਘੰਟੇ
- ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ
- _____ ਤੋਂ _____

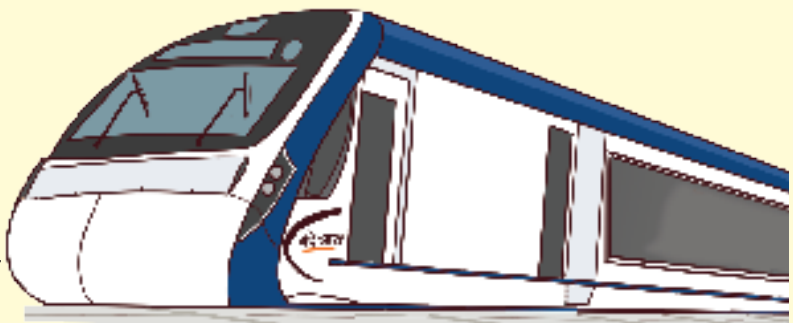
_____ ਘੰਟੇ
- ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ?
- F. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋ ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਧੀਆ ਕੀ ਲੱਗਿਆ ?

ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੱਥ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਰੇਲ-ਗੱਡੀ 'ਵੰਦੇ ਭਾਰਤ' ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵੰਦੇ ਭਾਰਤ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰੇਲ-ਗੱਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਇੰਜਣ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇੰਜਣ ਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦਿਨਾਂ ਅਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਖਾਸ ਖਾਸ ਗੱਲ ਕੀ ਹੈ।

ਗਾਰਗੀ ਦਾ ਦਿਨ

ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਗਾਰਗੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕੀ-ਕੀ ਕੰਮ ਤੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ? ਹਰੇਕ ਤਸਵੀਰ ਹੇਠਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਿਖੋ ।

___ ਵਜੇ

ਸੌਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

6 ਵਜੇ

ਜਾਗਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਪਾਣੀ ਭਰ ਕੇ
ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

7 ਵਜੇ

___ ਵਜੇ

ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ
ਦਾ ਸਮਾਂ

ਗਾਰਗੀ ਦਾ ਦਿਨ

ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

___ ਵਜੇ

___ ਵਜੇ

ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਖਾਣਾ
ਖਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

___ ਵਜੇ

ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ
ਦਾ ਸਮਾਂ

___ ਵਜੇ

ਘਰ ਵਾਪਸ
ਆਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਆਓ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੀਏ

ਛੋਟੀ ਸੂਈ (ਘੰਟੇ ਵਾਲੀ ਸੂਈ) ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਸੂਈ (ਮਿੰਟ ਵਾਲੀ ਸੂਈ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖੋ, ਦੱਸੋ ਕਿ ਗਾਰਗੀ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ।

A. ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਉੱਠਦੀ ਹੈ ?

B. ਉਹ ਸਕੂਲ ਕਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

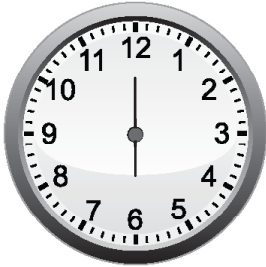
C. ਉਹ ਆਪਣਾ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਕਿੰਨੇ ਵਜੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ?

ਆਓ ਕਰੀਏ

A. ਘੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਲਿਖੋ ।

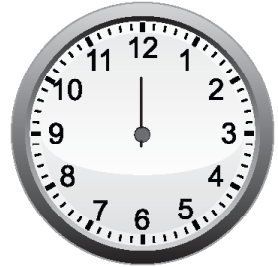
___ ਵਜੇ

___ ਵਜੇ

___ ਵਜੇ

___ ਵਜੇ

B. ਘੜੀ 'ਤੇ ਘੰਟੇ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਅਤੇ ਮਿੰਟ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਬਣਾਓ ।

3 ਵਜੇ

11 ਵਜੇ

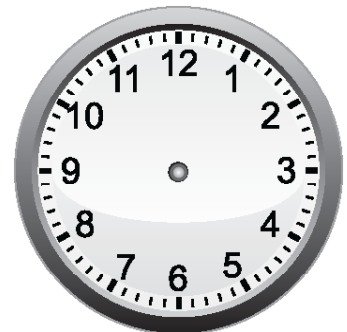
4 ਵਜੇ

9 ਵਜੇ

12 ਵਜੇ

6 ਵਜੇ

C. ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ?

ਘੜੀ 'ਤੇ ਘੰਟੇ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਅਤੇ ਮਿੰਟ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਬਣਾ ਕੇ ਦਰਸਾਓ ।

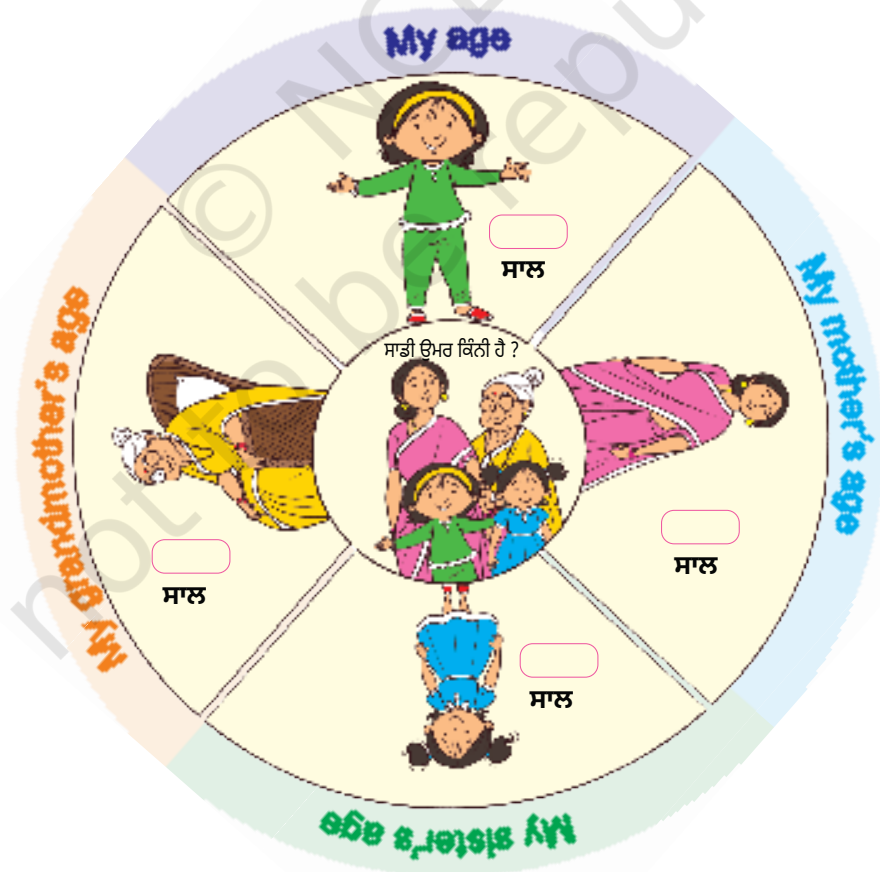
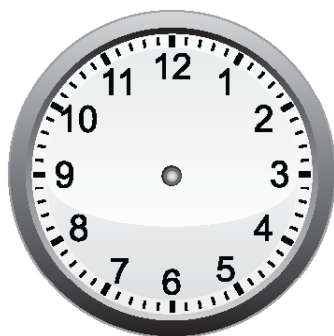
ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ

ਖੇਡਣਾ

ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਖਾਣਾ

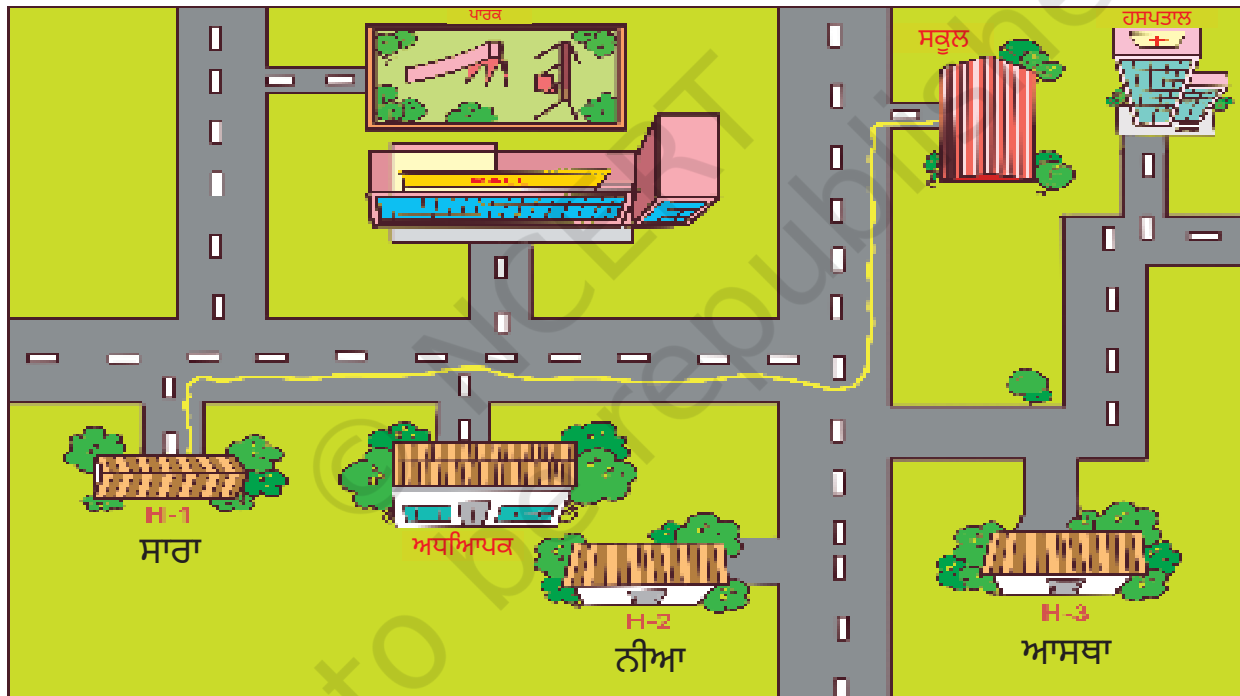

ਆਓ ਖੇਡੀਏ - ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ

ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ਼ ਆਉਣ ਲਈ ਕਹੋ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹੋ। ਹੁਣ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਅਖੀਰਲੇ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਵੱਲ ਜਾਓ)। ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਇਹ ਖੇਡ 5-7 ਗੇੜਾਂ ਲਈ ਚੱਲੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੱਚੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ਼ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 'ਖ਼ਤਰੇ' ਵਰਗੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਹੋ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਮਾਤ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ਼ ਟਕਰਾਉਣ ਵਾਲ਼ਾ ਹੋਵੇ।

(ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ)।

ਸਾਰਾ ਦੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦਾ ਰਾਹ

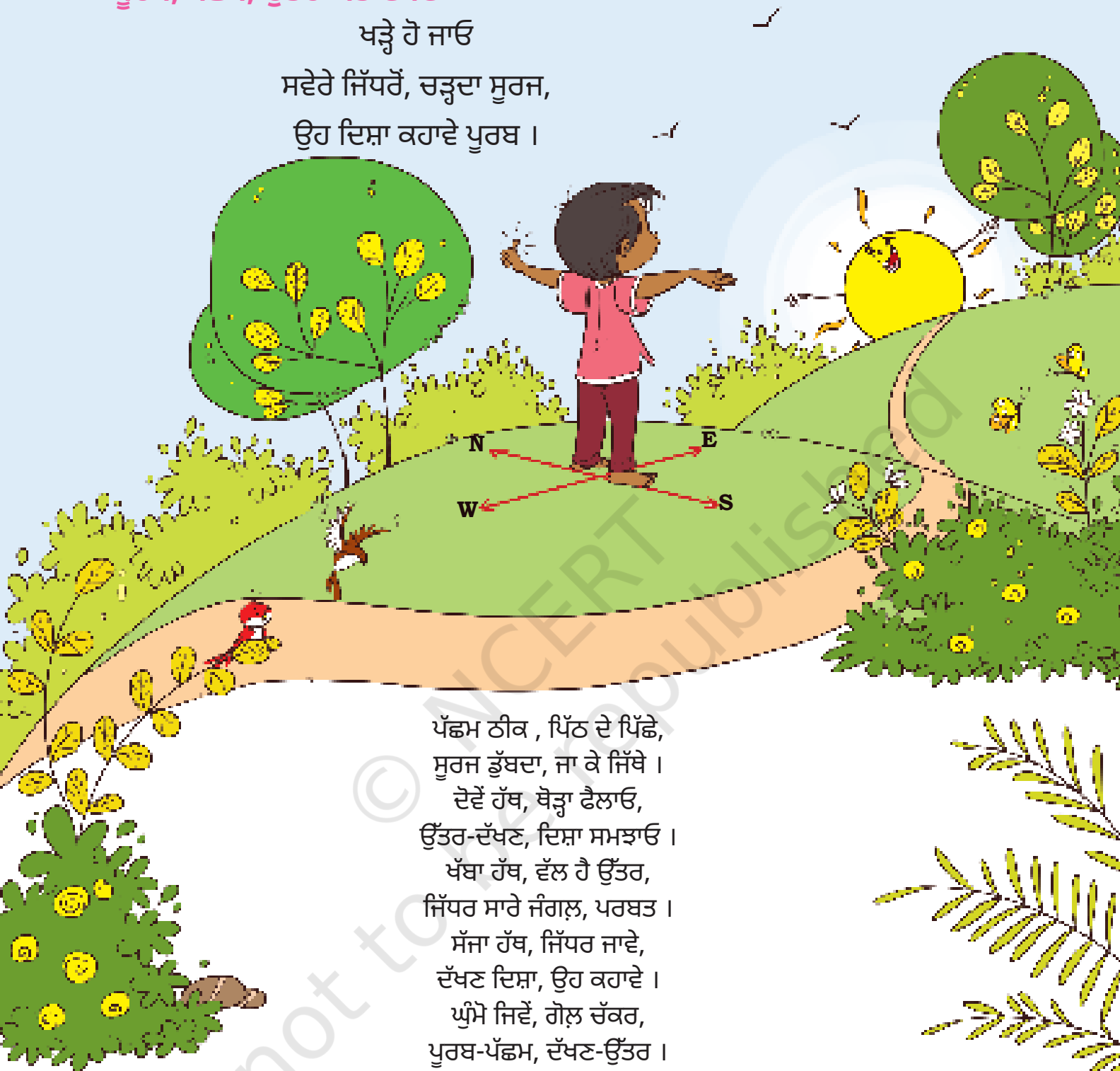
ਸਾਰਾ ਹਰੀ ਰੇਖਾ ਵਾਲ਼ੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਸਥਾ ਅਤੇ ਨੀਆ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ਼ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚੋ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਹ ਲੱਭਣ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਪੂਰਬ, ਪੱਛਮ, ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣ

ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਓ
ਸਵੇਰੇ ਜਿੱਧਰੋਂ, ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੂਰਜ,
ਉਹ ਦਿਸ਼ਾ ਕਹਾਵੇ ਪੂਰਬ ।

ਪੱਛਮ ਠੀਕ, ਪਿੱਠ ਦੇ ਪਿੱਛੇ,
ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਦਾ, ਜਾ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ।
ਦੇਵੇਂ ਹੱਥ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਫੈਲਾਓ,
ਉੱਤਰ-ਦੱਖਣ, ਦਿਸ਼ਾ ਸਮਝਾਓ ।
ਖੱਬਾ ਹੱਥ, ਵੱਲ ਹੈ ਉੱਤਰ,
ਜਿੱਧਰ ਸਾਰੇ ਜੰਗਲ, ਪਰਬਤ ।
ਸੱਜਾ ਹੱਥ, ਜਿੱਧਰ ਜਾਵੇ,
ਦੱਖਣ ਦਿਸ਼ਾ, ਉਹ ਕਹਾਵੇ ।
ਘੁੰਮੋ ਜਿਵੇਂ, ਗੋਲ ਚੱਕਰ,
ਪੂਰਬ-ਪੱਛਮ, ਦੱਖਣ-ਉੱਤਰ ।

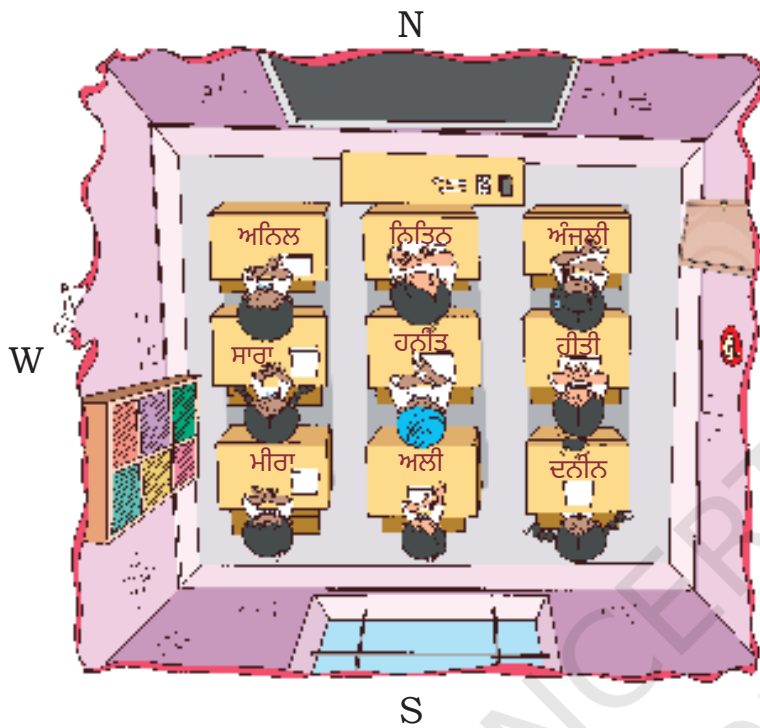
ਹਾਵ-ਭਾਵ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਗਾਓ । ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ । ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿਸ਼ਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ ।

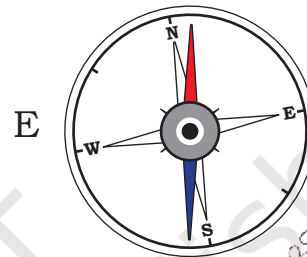

ਆਓ ਕਰੀਏ

ਹੇਠਾਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਉੱਤਰ, ਦੱਖਣ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ (ਕੰਪਾਸ ਵੇਖੋ)।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਇੱਕ ਕੰਪਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ।

- ਹਨੀਤ ਦਾ ਡੈਸਕ ਸਾਰਾ ਦੇ ਡੈਸਕ ਦੀ _____ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੈ।
- ਅਲਮਾਰੀ ਅਲੀ ਦੇ ਡੈਸਕ ਦੀ _____ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੈ।
- ਬਲੈਕ-ਬੋਰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਮੀਰਾ ਨੂੰ _____ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਫਿਰ _____ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੁਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।
- ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀ 'ਚੋਂ ਦਾਣਾ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਨਿਤਿਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ _____ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਫਿਰ _____ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੁਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕੰਪਾਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਰੋ।

